

ÇEKYA

Ülke Raporu

ISIB
TURKISH
HVAC-R

2025

 İÇİNDEKİLER

1. ÜLKE HAKKINDA GENEL BİLGİLER	3
2. ÇEKYA'NIN TÜM ÜRÜNLERDE ÜLKE BAZINDA İTHALAT VERİLERİ.....	4
3. ÇEKYA'NIN TÜM ÜRÜNLERDE ÜLKE BAZINDA İHRACAT VERİLERİ.....	5
4. ÇEKYA'NIN İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜ İTHALATI	6
5. ÇEKYA'NIN TÜRKİYE'DEN SEKTÖR İTHALATI VERİLERİ	8
6. ÇEKYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ 20 SEKTÖR ÜRÜNÜ.....	9
7. ÇEKYA'NIN ÜLKE BAZINDA SEKTÖR İHRACAT VERİLERİ	10
8. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREK HUSUSLAR VE MÜŞAVİRLİK BİLGİLERİ	11

1. ÜLKE HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Tablo 1: Ülke Hakkında Genel Bilgiler

Resmi adı	Çek Cumhuriyeti
Nüfus	11 Milyon (IMF,2025)
Yüzölçümü	78.886 km ²
Dil	Çekçe
Başkent	Prag
Para Birimi	Euro (EUR) (1 EUR = 1,13 USD) Çek Kronu (CZK) (22,04 CZK = 1 USD)
Yönetim Biçimi	Parlamente Demokrasi
Cumhurbaşkanı	Petr Pavel
Başlıca Şehirleri	Prag, Brno, Ostrava, Plzen, Liberec
GSYİH	360,24 Milyar \$ (IMF, 2025 tahmini)
GSYİH Büyüme Hızı	1,6 (%) (IMF, 2025 tahmini)
Toplam İhracat	259,2 Milyar \$ (Trade Map, Direct Data)
Toplam İthalat	232,4 Milyar \$ (Trade Map, Direct Data)
Türkiye'nin Ülkeye İhracatı	2,3 Milyar \$ (Trade Map, Direct Data)
Türkiye'nin Ülkeden İthalatı	3,8 Milyar \$ (Trade Map, Direct Data)

Kaynak: IMF, T.C. Ticaret Bakanlığı, Trade Map

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

Birleşmiş Milletler, NATO (Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü), Avrupa Birliği (AB), Avrupa Konseyi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT), OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü), DTÖ (Dünya Ticaret Örgütü), EBRD (Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası), IAEA (Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı), ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü), IMF (Uluslararası Para Fonu), Vişegrad Dörtlüsü

Coğrafi Konum

Çekya, Avrupa'nın merkezinde, 78 866 km² 'lik bir alanda, kara ile kuşatılmış bir ülkedir. Kuzey Denizi, Baltık Denizi ve Adriyatik Denizine olan mesafesi eşittir. Sınır uzunluğu Polonya ile 761,8 km, Almanya ile 810,3 km, Avusturya ile 466,3 km ve Slovakya ile 251,8 km'dir.

Avrupa'nın belli başlı akarsuları Çekya topraklarından geçerek Kuzey denizi, Baltık ve Karadeniz'e ulaşmaktadır. Bunlar, Bohemya'da yer alan Labe (70 km) ve Vltava (433 km), Moravya'da yer alan Morava (246 km) ve Dyje (306 km) ile Silezya ve Kuzey Moravya'da yer alan (Odra 135 km) ve Opava'dır (131 km).

Çekya iki dağ silsilesinin kenarında yer almaktadır. Moravya ve Elbe nehri vadisi dışında, deniz seviyesinden 500-600 metre yüksekliğindeki dağlık yapı hakimdir. En yüksek dağlar Krkonose (zirve 1 603 m), Sumava ve Karpatlar'dır. Ülkenin deniz seviyesinden yüksekliği 450 metredir.

Ülkenin iklimi, Atlantik Okyanusundan gelen akımlarla kıta ikliminin bir kombinasyonu olup, genelde ılımlı olarak nitelendirilmekle beraber Türkiye ortalamaları ile mukayese edildiğinde oldukça farklıdır. Yazın en sıcak olduğu temmuz ayında dahi ortalama ölçülen sıcaklık 18 derece civarındadır. Yıllık ortalama ise 10 derecenin altındadır.

Ülkede 3 ulusal park mevcuttur: Krkonosky NP, Podyji ve Sumava. Ülkenin önemli bir kısmı tabii açıdan koruma altındadır. Bu bağlamda, spor, turizm, avcılık ve balıkçılık önem verilen hususlar arasındadır. Ormanlık alanlar ülkede oldukça önemli yer kaplamakta olup toplam alanın %33'ünü teşkil etmektedir ve büyük bir bölümü iğne yapraklı ağaçlardan oluşmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

Orta Avrupa'nın en güçlü devletlerinden biri olan Bohemya, Kutsal Roma Cermen İmparatorluğu'nun bir parçasıydı. Mezhep kavgalarından dolayı çıkan 15. yüzyıldaki Hussit Savaşları ve 17. yüzyıldaki Otuz Yıl Savaşları Bohemya halkına büyük zararlar verdi. 16. yüzyıldan itibaren bölge Habsburgların yönetimi altına girdi. Kutsal Roma Cermen İmparatorluğu zayıfladıkça, Bohemya önce Avusturya İmparatorluğu sonra da Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun bir parçası haline geldi. Avusturya-Macaristan İmparatorluğu I. Dünya Savaşı sonunda yıkılınca 1918 yılında Slovakya, Bohemya, Moravya, Silezya ve Karpat Rutenya birleşerek Çekoslovakya adında bir ülke haline geldiler. II. Dünya Savaşı'nın başlamasından sonra Slovakya Nazi Almanyası ile anlaşarak Çekoslovakya'dan ayrıldı. 9 Mayıs 1945 tarihinde Alman işgalinden sonra Çekoslovakya tekrar birleşti. 1948 yılında yönetim komünistlerin eline geçti. Bu tarihten sonra 41 yıl boyunca Çekoslovakya Doğu Blok'unda yer aldı. 5 Ocak 1968 tarihinde iktidara gelen Alexander Dubček siyasi bir liberalleşme dönemi başlattı. Ancak Prag Baharı adı verilen bu dönem aynı yılın 20 Ağustos'unda Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği ve Varşova Paktı müttefiklerinin (Romanya hariç) ülkeyi işgal etmesi ile sona erdi. Kasım 1989'da Çekoslovakya Kadife Devrimi adı verilen "kansız" bir karşı-devrimle kapitalizme dönüş yaptı. 1 Ocak 1993 tarihinde ülke barışçı bir biçimde Çek Cumhuriyeti ve Slovakya olmak üzere iki ülkeye ayrıldı. Her iki ülkede geniş çaplı ekonomik reformlar yapıldı. Çek Cumhuriyeti 12 Mart 1999 tarihinde NATO'ya 1 Mayıs 2004 tarihinde de Avrupa Birliği'ne katıldı. 2016 yılında ülkenin resmi adı olan Çek Cumhuriyeti kısaltarak Çekya yapılmıştır. Ülke yeni ismini Birleşmiş Milletler ve diğer uluslararası kurumlara bildirmiştir. Resmi yazışmalarda Çek Cumhuriyeti kullanılmaktadır. Çekya bir tür kısaltma olarak kullanılmaktadır. Çekya, bugün, insan haklarına dayalı, çoğulcu ve demokratik siyasi sistemi haiz bir ülkedir. İki kanatlı parlamenter bir sisteme sahiptir. Ülkede yasama yetkisi, 4 yıl için seçilen 200 milletvekilinden oluşan Meclis ile 1/3 ünün yenilenmesi için her iki yılda bir seçim yapılan ve 6 yıl için seçilen senatörlerden oluşan 81 üyeli Senatodan müteşekkil Parlamento tarafından yönetilmektedir.

Nüfus

2024 yılında 11 milyon kişi ile dünyada 83. sırada yer alan Çekya nüfusunun 2030 yılında da 11 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir. Çekya'da nüfus oldukça durağandır. Kadın nüfus (%51), erkek nüfustan (%49) biraz daha fazladır.

Çekya diğer Avrupa ülkeleri gibi yaşlı bir nüfusa sahiptir. Ortalama yaş ömrü 76,4'tür. Ortalama ömür erkekler için 73,1 yıl iken, kadınlara 79,9 yıldır.

Çekya etnik açıdan son derece homojen bir nüfusa sahiptir. Nüfusun yaklaşık %0,6'sı kadar Morovyalı ve Silezyalı, %0,2'si kadar da Alman mevcuttur. Ayrıca, tamamen asimile olmuş 300 000 kadar Slovak nüfus tahmin edilmektedir. Roman ve Lehler de bulunmaktadır. Her ne kadar göçmenler nüfus artışında önemli rol oynasa da Çekya dışardan yoğun göç alan bir ülke değildir.

2. ÇEKYA'NIN TÜM ÜRÜNLERDE ÜLKE BAZINDA İTHALAT VERİLERİ

Tablo 2: Çekya'nın En Çok İthalat Yaptığı 20 Ülke (Birim: Bin ABD Doları)

NO	ÜLKELER	2022	2023	2024	2023-2024 Yılları Değişimi (%)	2024 Yılı Payı (%)
	Toplam	236.320.011	228.913.299	232.455.374	1,55%	100,00%
1	Almanya	46.824.989	47.917.349	59.461.832	24,09%	25,58%
2	Çin	44.356.730	40.293.225	27.651.196	-31,38%	11,90%
3	Polonya	18.932.677	18.398.201	21.718.943	18,05%	9,34%
4	Slovakya	9.830.162	10.091.406	14.018.639	38,92%	6,03%
5	Hollanda	6.512.973	5.898.167	13.811.743	134,17%	5,94%
6	İtalya	9.091.962	9.036.136	8.824.995	-2,34%	3,80%
7	Avusturya	6.312.154	5.956.980	8.140.501	36,65%	3,50%
8	Fransa	6.494.496	6.722.835	7.026.628	4,52%	3,02%
9	Macaristan	5.393.194	6.081.588	6.415.940	5,50%	2,76%
10	Belçika	3.728.057	3.632.626	5.408.738	48,89%	2,33%
11	İspanya	3.820.515	4.183.416	4.189.933	0,16%	1,80%
12	A.B.D.	6.141.898	6.437.627	3.773.728	-41,38%	1,62%
13	Güney Kore	4.511.008	4.725.376	3.473.874	-26,48%	1,49%
14	Romanya	2.803.799	3.181.283	3.179.052	-0,07%	1,37%
15	Vietnam	2.272.001	2.483.121	2.909.745	17,18%	1,25%
16	Birleşik Krallık	3.652.615	3.979.250	2.662.711	-33,09%	1,15%
17	Japonya	3.976.041	4.201.777	2.573.101	-38,76%	1,11%
18	Hindistan	2.091.576	2.401.979	2.465.248	2,63%	1,06%
19	Rusya	11.374.950	3.468.451	2.405.896	-30,63%	1,03%
20	Türkiye	2.738.689	2.818.095	2.080.283	-26,18%	0,89%

Kaynak: TradeMap (Direct Data)

2024 yılında Çekya'nın toplam ithalatı yaklaşık 232,4 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiş ve bir önceki yıla göre %1,5 oranında artış göstermiştir. Almanya, 59,4 milyar dolarlık ithalatla Çekya'nın en büyük tedarikçisi olmuş ve toplam ithalatın %25,58'ini oluşturmuştur. Almanya'yı sırasıyla Çin (%11,9 pay), Polonya (%9,34 pay), Slovakya (%6 pay) ve Hollanda (%5,94 pay) takip etmiştir. En yüksek artış oranı %134,17 ile Hollanda'da görülürken, İspanya, Türkiye ve ABD de dikkat çekici artışlar kaydetmiştir. Ayrıca, Belçika, Slovakya, Avusturya ve Almanya gibi ülkelerden yapılan ithalatta kayda değer artışlar yaşanmıştır. Türkiye, Çekya'nın ithalatında binde 89'luk payla 2 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirmiş ve 2023'e göre %26 oranında düşüş yaşamıştır.

3. ÇEKYA'NIN TÜM ÜRÜNLERDE ÜLKE BAZINDA İHRACAT VERİLERİ

Tablo 3: Çekya'nın En Çok İhracat Yaptığı 20 Ülke (Birim: Bin ABD Doları)

NO	ÜLKELER	2022	2023	2024	2023-2024 Yılları Değişimi (%)	2024 Yılı Payı (%)
	Toplam	241.689.131	253.327.521	259.292.432	2,35%	100,00%
1	Almanya	79.220.953	83.188.060	83.519.431	0,40%	32,21%
2	Slovakya	20.298.524	19.610.030	19.347.595	-1,34%	7,46%
3	Polonya	17.039.837	18.526.540	19.308.154	4,22%	7,45%
4	Fransa	11.232.564	12.313.965	12.113.964	-1,62%	4,67%
5	Birleşik Krallık	8.621.292	9.594.023	10.937.475	14,00%	4,22%
6	Avusturya	10.732.760	10.637.727	10.431.948	-1,93%	4,02%
7	İtalya	9.848.124	10.258.335	10.178.627	-0,78%	3,93%
8	Macaristan	8.239.401	9.136.673	9.121.216	-0,17%	3,52%
9	Hollanda	8.729.339	8.573.114	8.310.293	-3,07%	3,20%
10	A.B.D.	6.122.304	5.952.849	6.775.203	13,81%	2,61%
11	İspanya	6.321.320	6.826.473	6.626.850	-2,92%	2,56%
12	Belçika	5.278.853	5.644.071	5.691.968	0,85%	2,20%
13	Romanya	3.761.486	4.091.530	4.144.837	1,30%	1,60%
14	Türkiye	2.666.317	3.567.942	4.070.289	14,08%	1,57%
15	İsveç	3.950.640	4.092.999	3.951.470	-3,46%	1,52%
16	İsviçre	3.489.913	3.722.518	3.615.111	-2,89%	1,39%
17	Çin	2.723.330	2.611.518	3.283.464	25,73%	1,27%
18	Danimarka	2.277.562	2.295.702	2.568.226	11,87%	0,99%
19	Ukrayna	1.512.280	1.992.522	2.330.800	16,98%	0,90%
20	İrlanda	1.550.943	1.552.936	1.658.316	6,79%	0,64%

Kaynak: Trade Map (Direct Data)

2024 yılında Çekya'nın toplam ihracatı 259,2 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiş ve 2023 yılına göre %1,68 oranında azalış göstermiştir. Almanya, 83,5 milyar dolarlık ihracatla Çekya'nın en büyük ihracat pazarı olmuş ve toplam ihracatın %32,2'sini oluşturmuştur. Almanya'yı sırasıyla Slovakya (%7,46 pay), Polonya (%7,45), Fransa (%4,67) ve Birleşik Krallık (%4,22) takip etmiştir. En yüksek ihracat artış oranı %25,73 ile Çin'e yönelik gerçekleşirken, Ukrayna, Türkiye, Birleşik Krallık ve Danimarka gibi pazarlara da artışlar yaşanmıştır. Türkiye'ye yapılan ihracat 2024 yılında yaklaşık 4,1 milyar dolara ulaşmış ve Çekya'nın toplam ihracatında %1,57'lik payla 14. sırada yer almıştır.

4. ÇEKYA'NIN İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜ İTHALATI

Tablo 4.1: Çekya'nın Sektörde En Çok İthalat Yaptığı 20 Ülke (Birim: Bin ABD Doları)

No	ÜLKELER	2022	2023	2024	2023-2024 Yılları Değişimi (%)	2024 Yılı Payı
	Toplam	8.042.628	8.343.522	7.738.464	-7,25%	100,00%
1	Almanya	2.363.505	2.573.514	2.447.282	-4,91%	31,62%
2	Çin	912.118	803.808	823.693	2,47%	10,64%
3	İtalya	678.046	732.804	672.215	-8,27%	8,69%
4	Polonya	561.155	619.528	551.996	-10,90%	7,13%
5	Slovakya	289.764	314.630	254.445	-19,13%	3,29%
6	Japonya	238.700	258.157	236.759	-8,29%	3,06%
7	A.B.D.	213.380	231.510	232.740	0,53%	3,01%
8	Fransa	259.541	283.859	221.556	-21,95%	2,86%
9	Birleşik Krallık	247.909	252.312	210.931	-16,40%	2,73%
10	Avusturya	189.052	178.417	166.119	-6,89%	2,15%
11	Macaristan	194.650	182.637	159.810	-12,50%	2,07%
12	Tayland	165.153	168.264	149.031	-11,43%	1,93%
13	İspanya	160.626	165.598	147.640	-10,84%	1,91%
14	Güney Kore	164.337	162.419	142.798	-12,08%	1,85%
15	Hollanda	133.017	141.502	140.770	-0,52%	1,82%
16	İsviçre	108.648	113.772	109.509	-3,75%	1,42%
17	Türkiye	83.844	93.262	95.587	2,49%	1,24%
18	Belçika	106.894	90.379	87.919	-2,72%	1,14%
19	Danimarka	83.365	81.407	81.802	0,49%	1,06%
20	İsveç	120.000	140.981	74.807	-46,94%	0,97%

Kaynak: Trade Map (Direct Data)

2024 yılında Çekya'nın ilgili sektördeki toplam ithalatı 7,7 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiş ve 2023'e kıyasla yaklaşık %8 azalış göstermiştir. Almanya, 2,4 milyar dolarlık ithalat hacmi ve %31,62'lik pay ile Çekya'nın sektörel ithalatında lider konumda yer almıştır. Almanya'yı Çin (%10,64), İtalya (%8,69) ve Polonya (%7,13) takip etmiştir. En yüksek artış oranı %2,49 ile ülkemizden yapılan ithalatta gözlemlenirken, Çin (%2,47), ABD (%0,53) ve Danimarka (%0,49) da önemli artış yaşayan ülkeler arasında yer almıştır.

Ülkemizden Çekya'ya yapılan sektör ihracatı, bir önceki yıla göre %2,49 oranında artışla birlikte Çekya'nın iklimlendirme ürünleri ithalatındaki %1,24'lük pay oldukça sınırlıdır. Ancak ülkemiz Çekya'nın sektör ürünleri ithalatından aldığı payı en fazla artıran ülke olmuştur.

Tablo 4.2: Çekya'nın Sektör Alt ürün Gruplarındaki İthalat Verileri

ÜRÜN GRUBU	2023	2024	Değişim (%)	Türkiye'nin 2023 Yılı Payı (%)	Türkiye'nin 2024 Yılı Payı (%)
TESİSAT	4.339.488	4.145.980	-4,46%	0,59%	0,57%
HAVALANDIRMA	1.269.780	1.163.463	-8,37%	1,42%	1,72%
KLİMA	1.083.845	952.615	-12,11%	1,24%	1,50%
SOĞUTMA	769.351	591.490	-23,12%	1,45%	2,29%
ISITMA	472.064	400.252	-15,21%	4,79%	5,81%
YALITIM	173.095	176.270	1,83%	0,24%	0,22%
TOPLAM	8.343.522	7.738.464	-7,25%	1,12%	1,24%

Kaynak: Trade Map (Direct Data)

2024 yılı itibarıyla Çekya'nın iklimlendirme sektöründeki ithalatında genel bir daralma eğilimi gözlemlenmiştir. Toplam ithalat bir önceki yıla göre %7,75 oranında azalış göstermiştir. Bu azalış özellikle soğutma (%16,99), ısıtma (%14,32) ve havalandırma (%12,52) ürün gruplarında dikkat çekici boyuttadır. Klima ve yalıtım ürünlerinde de sırasıyla %7,83 ve %12,42'lik bir artış yaşanmıştır.

Türkiye açısından değerlendirildiğinde, Çekya'nın iklimlendirme ithalatındaki Türkiye menşeli ürünlerin toplam pazar payı %1,24 seviyesinde gerçekleşmiştir. Toplam iklimlendirme ürünleri ithalatı azalmasına rağmen pazar payımız bir önceki yıla göre az da olsa artış göstermiştir. Ürün bazında incelendiğinde, Türkiye'nin en yüksek payı ısıtma grubunda olup %5,81 ile bir önceki yıla göre en yüksek oranda artışı göstermiştir. Soğutma grubunda ise önceki yıl %1,45 olan pazar payı %2,29'a yükselerek bir artış sağlanmıştır. Buna karşın, klima ve havalandırma ürünlerinde Türkiye'nin payı az miktarlarda da olsa artış kaydetmiştir buna karşın yalıtım ve tesisat ürünlerinde düşüş söz konusudur.

Genel tabloya bakıldığında, Çekya iklimlendirme sektöründe daralma eğiliminde bir ithalat tablosu göze çarpmaktadır. Rekabetin yoğun olduğu bu pazarda Türkiye'nin özellikle ısıtma hariç diğer alt sektör alanlarında daha etkin tanıtım, fiyat rekabeti ve dağıtım kanalları stratejileri geliştirmesi gerekmektedir. Isıtma grubundaki artış ise, bu alanda potansiyel fırsatların varlığına işaret etmektedir. Türkiye'nin Çekya pazarındaki etkinliğini artırmak için B2B görüşmelerin, ticaret heyetlerinin ve pazarlama faaliyetlerinin daha hedef odaklı ve yoğun şekilde sürdürülmesi önem arz etmektedir.

5. ÇEKYA'NIN TÜRKİYE'DEN SEKTÖR İTHALATI VERİLERİ

Tablo 5: Çekya'nın Türkiye'den Sektör İthalat Verileri

ÜRÜN GRUBU	2023	2024	Değişim (%)	Türkiye'nin Çekya İthalatındaki Sıralaması (2024)
TESİSAT	25.717	23.828	-7,35%	24.
ISITMA	17.994	19.993	11,11%	6.
SOĞUTMA	13.472	14.305	6,18%	12.
KLİMA	11.159	13.532	21,27%	16.
HAVALANDIRMA	22.594	23.250	2,90%	10.
YALITIM	412	381	-7,52%	27.
TOPLAM	93.262	95.587	2,49%	17.

Kaynak: Trade Map (Direct Data)

2024 yılında Çekya'nın Türkiye'den yaptığı sektör bazlı ithalat toplamı 95 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve 2023 yılına kıyasla %2,49 oranında artış göstermiştir. Alt ürün gruplarına bakıldığında, en yüksek ithalat yaklaşık 24 milyon dolar ile tesisat ürünlerinde olmuştur ancak bir önceki yıla göre bu grup %7,35 oranında azalış kaydetmiştir.

Klima ürünleri ithalatı %21,27 artarak 13,5 milyon dolara çıkarken, ısıtma ürünleri %11,11 artışla yaklaşık 20 milyon dolara ulaşmıştır. Yalıtım ürünlerinde %7,52, tesisat ürünlerinde ise %7,35 oranında düşüş gözlemlenmiştir. Türkiye, Çekya'nın bu sektördeki ithalatında 2024 yılı itibarıyla 17. sırada yer almıştır. Alt ürün grubu sıralamalarında ise Türkiye; ısıtmada 6., havalandırmada 10., soğutmada 12., klimada 16., tesisatta 24., ve yalıtımda 27. sırada bulunmaktadır.

6. ÇEKYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ 20 SEKTÖR ÜRÜNÜ

Tablo 6: Çekya'nın En çok İthal Ettiği 20 Sektör Ürünü (Birim: Bin ABD Doları)

NO	GTİP Kodu	GTİP Açıklaması	2022	2023	2024	2023-2024 Yılları Değişimi (%)
1	848180	Diğer muslukçu eşyası	744.366	772.293	762.916	-1,21%
2	841391	Pompaların aksam-parçaları	452.491	546.123	524.023	-4,05%
3	848190	Musluklar, valflar vb. cihazların ak-sam, parçaları	433.848	439.397	476.795	8,51%
4	401693	Vulkanize kauçuktan conta, rondela ve diğer eşya	330.830	370.328	401.695	8,47%
5	841590	Klima cihazlarının aksam-parçaları	382.272	390.585	306.198	-21,61%
6	841430	Soğutma cihazlarında kullanılan kompresörler	214.951	255.977	280.601	9,62%
7	841459	Diğer vantilatörler-aspiratörler	265.152	280.831	268.982	-4,22%
8	841480	Diğer amaçlar için kullanılan komp-resör, vantilatör, aspiratör	249.960	231.605	249.251	7,62%
9	842139	Diğer motorlar için hava filtreleri	392.993	318.915	247.561	-22,37%
10	841490	Hava, gaz pompası, kompresörü, vantilatör vb. aksamı, parçaları	256.262	270.031	228.644	-15,33%
11	842199	Filtre, arıtma cihazlarının aksam, parçaları	208.580	240.762	219.453	-8,85%
12	848120	Yağlı hidrolik/pnömatik transmisyon valfları	154.852	177.583	202.179	13,85%
13	391740	Plastikten tüp, boru ve hortum bağlantı elemanları	173.625	179.948	177.721	-1,24%
14	841370	Diğer santrifüjlü pompalar	200.532	203.143	174.450	-14,12%
15	741110	Rafine edilmiş bakırdan ince ve kalın boru	220.352	212.194	160.551	-24,34%
16	841950	Isı değiştiriciler (eşanjörler)	159.187	215.042	155.513	-27,68%
17	902620	Basınç ölçen/kontrol eden cihazlar	130.883	159.276	146.008	-8,33%
18	392113	Poliüretanlardan gözenekli levha, yaprak, pelikül, lamalar	146.155	131.828	129.940	-1,43%
19	902690	Sıvı-gazların değişken özelliklerini ölçen alet parçaları	91.318	109.045	118.380	8,56%
20	760820	Aluminyum alaşımlarından ince ve kalın borular	120.026	122.304	109.235	-10,69%

Kaynak:TradeMap

● En yüksek ithalat hacmine sahip ürün:

848180 - Diğer muslukçu eşyası, 2024 yılında yaklaşık 763 milyon dolar ithalatla listenin başında yer almakta. Ancak bu kalemden 2023'ye göre %1,21 oranında düşüş gözlenmiştir.

● En dikkat çekici artış:

848120 - Yağlı hidrolik/pnömatik transmisyon valfları kaleminde ithalat %13,85 artarak 202 milyon dolara yükselmiştir.

● Önemli düşüşler:

841950 - Isı değiştiriciler (eşanjörler) %27,68 düşüş,

741110 - Rafine edilmiş bakırdan ince ve kalın boru %24,34 düşüş,

842139 - Diğer motorlar için hava filtreleri %22,37 düşüş göstermiştir.

● Pozitif değişim görülen kalemler:

848120 - Yağlı hidrolik/pnömatik transmisyon valfları (+%13,85)

841430 - Soğutma cihazlarında kullanılan kompresörler (+%9,62)

848190 - Musluklar, valflar vb. cihazların aksam, parçaları (+%8,51)

401693 - Vulkanize kauçuktan conta, rondela ve diğer eşya (+%8,47)

7. ÇEKYA'NIN ÜLKE BAZINDA SEKTÖR İHRACAT VERİLERİ

Tablo 7: Çekya'nın Sektörde En Çok İhracat Yaptığı 20 Ülke (Birim: Bin ABD Doları)

NO	ÜLKELER	2022	2023	2024	2023-2024 Yılları Değişimi (%)	2024 Yılı Payı (%)
	Toplam	9.914.134	10.860.081	10.248.581	-5,63%	100,00%
1	Almanya	2.942.907	3.214.169	3.021.127	-6,01%	29,48%
2	Slovakya	684.824	676.962	726.161	7,27%	7,09%
3	Fransa	508.911	656.509	656.341	-0,03%	6,40%
4	Polonya	589.258	565.196	576.667	2,03%	5,63%
5	İtalya	527.785	648.746	482.352	-25,65%	4,71%
6	Belçika	511.026	632.758	482.293	-23,78%	4,71%
7	Avusturya	423.440	431.567	405.695	-5,99%	3,96%
8	Birleşik Krallık	330.961	371.512	393.144	5,82%	3,84%
9	A.B.D.	298.989	322.617	319.527	-0,96%	3,12%
10	Macaristan	246.971	292.622	311.003	6,28%	3,03%
11	İspanya	278.767	311.098	278.331	-10,53%	2,72%
12	İsveç	349.158	354.240	270.903	-23,53%	2,64%
13	Türkiye	195.561	217.348	229.878	5,76%	2,24%
14	Hollanda	247.255	256.552	209.795	-18,23%	2,05%
15	Romanya	179.172	195.634	185.858	-5,00%	1,81%
16	İsviçre	132.799	156.720	157.394	0,43%	1,54%
17	Çin	156.640	175.747	145.967	-16,94%	1,42%
18	Hindistan	93.061	103.158	103.242	0,08%	1,01%
19	Meksika	106.205	105.130	92.797	-11,73%	0,91%
20	Danimarka	73.139	73.340	74.314	1,33%	0,73%

Kaynak: Trade Map (Direct Data)

2024 yılı verilerine göre Çekya'nın sektörel ihracatı, bir önceki yıla kıyasla %5,63 azalış göstererek 10,24 milyar ABD dolarına ulaşmıştır. Almanya, 3 milyar dolarlık ihracat hacmi ile Çekya'nın açık ara en büyük pazarı olmayı sürdürmüştür ve toplam ihracatın %29,48'ini oluşturmuştur. Slovakya ve Fransa sırasıyla %7,09 ve %6,40 pay ile ikinci ve üçüncü sırada yer alırken, Macaristan'a yapılan ihracatta %6,28'lik artış dikkat çekmiştir. Çekya'dan ülkemize yapılan sektör ürünleri ihracatı yaklaşık 230 milyon dolarla bir önceki seneye göre %5,76'lık artış kaydederek dış ticaret açığı vermemize neden olmuştur.

8.

PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREK HUSUSLAR VE MÜŞAVİRLİK BİLGİLERİ

İŞ KÜLTÜRÜ

İş-yaşam dengesine önem veren Çekler mesai saatleri dışında ve hafta sonları çalışmayı tercih etmemektedir. Ülkede tam zamanlı çalışma saatleri günde 8 saat olup, yarım zamanlı çalışma saatleri ise günlük en fazla 4 saatle sınırlıdır. Çalışma süresinin haftada 35 saate inmesi siyasi düzeyde tartışılmakla birlikte, son yıllarda bazı Avrupa ülkelerinde de benimsenen 'haftada 4 gün mesai' uygulaması bazı Çek şirketler tarafından halihazırda denenmektedir. Esnek/hibrid çalışma özel sektörde yaygındır. Çek firmalarla temaslarda kravat Türkiye'ye nazaran daha az kullanılmakta ve spor-şık/smart casual giyim tercih edilmektedir.

Görüşmelerin sonuç odaklı olması, bu itibarla firmalarla temaslarda genel tanıtım faaliyetlerinden ziyade karşı taraftan beklentinin net olarak ortaya konduğu, beklenen faydanın açıkça paylaşıldığı bir görüşmenin kurgulanmasının beklendiği müşahede edilmektedir. İş görüşmelerine dair planlamaların erken yapılması, randevuların makul süre önce alınması ve sözleşme akdedilerek iş yapılması önem arz etmektedir. Noel ve Paskalya gibi tatil dönemlerinin hemen öncesinde ve cuma günleri öğleden sonra iş görüşmesinin planlanmaması tavsiye edilir.

PARA KULLANIMI

Çek Cumhuriyeti, yerel para birimi Çek Kronu'nu kullanmaktadır. Çek Korunası işareti Kč; kısaltılmışı CZK'dır. Ülkede kredi kartı çek vatandaşları tarafından pek tercih edilmemekle birlikte, klasik banka kartını (debit card) kullanarak, sadece hesaplarında bulunan bakiye kadarını harcamaktadırlar. Çek ise genellikle büyük şirketler tarafından kullanılmaktadır ve bankalar sadece belirli kişilere çek defteri temin etmektedir. Kısa-orta vadede finansal teknolojilerin gelişmesi ile dijital ödeme modellerinin yaygınlaşması beklenmektedir.

PASAPORT UYGULAMALARI VE VİZE TÜRLERİ

Ülkeye girişte geçerli pasaportlar;

1. Diplomatik Pasaportlar; Diplomatik pasaportlar 28 sayfa olup, dış kapak rengi siyahtır. Diplomatik pasaportlar, muvakkat görev veya seyahat için gidenlere görevlerinin veya seyahatlerinin mahiyetine göre, bir seyahate mahsus olmak üzere veya azami iki sene için, daimi görevle gidenlere de Dışişleri Bakanlığınca tespit edilecek sürede geçerli olmak üzere verilir.
2. Hususi Damgalı Pasaportlar; Hususi damgalı pasaportlar 30 sayfa olup, dış kapak rengi yeşildir. Birinci, ikinci ve üçüncü derece kadrolarda bulunan veya bu kadrolar karşılık gösterilmek veya T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilip emekli kesenekleri bu derecelerden kesilmek suretiyle sözleşmeli olarak çalıştırılan Devlet memurları ve diğer kamu görevlileri ile birinci derece kadro ile emekliliğe hak kazanmış olan belediye başkanlarına, diplomatik pasaport verilmesini gerektiren vazifelerden başka herhangi bir resmi vazife ile veya kendi hesaplarına yabancı ülkelere gittikleri zaman verilir.
3. Hizmet Damgalı Pasaportlar; Hizmet damgalı pasaportlar 30 sayfa olup, dış kapak rengi gri'dir. Bu Kanun gereğince kendilerine diplomatik veya hususi damgalı pasaport verilmesi mümkün olmayan kimselere, Hükümetçe, hususi idarelerce veya belediyelerce resmi vazife ile dış memleketlere gönderildiklerinde veya dış memleketlerde vazifeye alındıklarında verilir.
4. Umuma Mahsus Pasaportlar; Umuma mahsus pasaportlar 38 sayfa olup, dış kapak rengi bordodur. Türk vatandaşlarının umuma mahsus münferit ve umuma mahsus müşterek, pasaportları yurt içinde İçişleri Bakanlığınca veya İçişleri Bakanının vereceği yetkiye göre valiliklerce, yabancı memleketlerde Türkiye Cumhuriyeti konsoloslukları tarafından verilir.

RESMİ TATİLLER VE ÇALIŞMA SAATLERİ

Çekya'da mesai saatleri tam gün çalışan personel için hafta içi 8 saat, yarı zamanlı çalışan personel için hafta içi 4 saat olup, resmi tatiller tarih sıralamasına göre aşağıda iletilmiştir.

- 1 Ocak Yeni Yıl
- 18 Nisan Good Friday/Paskalya (her yıl değişken tarih)
- 21 Nisan Paskalya (her yıl değişken tarih)
- 1 Mayıs Emek ve Dayanışma Günü
- 8 Mayıs Kurtuluş Günü
- 5-6 Temmuz St. Constantin ve St. Methodius Günü
- 28 Eylül St. Wenceslav Günü
- 28 Ekim Bağımsızlık Günü
- 17 Kasım Kadife Devrim
- 24-26 Aralık Noel

YEREL SAAT

Kış döneminde Çekya (GMT +1) ile Türkiye (GMT +3) arasında 2 saat zaman farkı bulunmaktadır. Prag, Türkiye'ye göre 2 saat geridedir. Yaz döneminde saat farkı 1 saate inmektedir.

MÜŞAVİRLİK BİLGİLERİ

Berat DEMİRCİ CÖRÜT

Ticaret Müşaviri

Turkish Embassy Office of the Commercial Counsellor

Sibiřské náměstí 730/1 160 00 Praha 6-Bubeneč PRAGUE / CZECH REPUBLIC

Tel : 00 420 224 311 944

Tel : 00 420 224 311 402-16

IP Tel : 0 312 204 82 78

E-Mail : prag@ticaret.gov.tr

KEP Adresi : tb.pragticaretmusavirligi@hs03.kep.tr